

סא :

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

מסורת הש"ס

עין משפט
גד מצודה

(א) ונחיתתו מדי. (ב) לקמן
(ג) א. (ד) ע"פ. (ה) כרשותו
ישראל דר. כ"ג. ש"ח.
(ו) ש"ח מ"ג. (ז) ש"ח ל"ג
ע"פ במשנה. (ח) ו"ל
דהוא כ"ח דהוי כ"ח.

הגהות הב"ח
(א) ויש"י ד"ה או עד וכו'
כלומר או עד: (ב) ר"ח
להקל וכו' היכי דלהדר
ישראל: (ג) ר"ח מסקנת
דמילתא מצע עובד כוכבים
בכוריה בגון שמתין
ליגע ושיבש וכו' לדבר
אחר בגון מדדו:

בחדר אחרת. ישראל דר בחדר אחרת: הי"ג יינו של עובד כוכבים
כרשותו. אם היין של עובד כוכבים וטהרו ישראל ונתנו כרשות
העובד כוכבים עלמו וישראל דר בלוחה חצר מותר והוא שמפתח
ומתם ביד ישראל אבל אין מפתח ומתם בידו אע"פ שישראל דר
בלוחה חצר אסור כיון שהיין שלו דלג

מרתת כולי האי: **סני אע"פ שאין**
מפתח ומוסס בידו. כיון דישראל דר
בלוחה חצר כשומר היואל ונגנס דמי
דלמתינן במתני' שמוסס: **או עד שיבא**
ממונה הבא לקיפין. שיהא שומר
ממונה לשמורו אבל הולך ויואל ויש
לו שעה קצושה לנבא או עד שיבא
כלומר (ב) עד שיהא ממונה עליהם
שימירא זה וביחאלו. ולקמן פריך הבא
לקיפין גריעותא הוא: **ארישא דסיפא.**
יין של עובד כוכבים וישראל דר
כוכבים ישראל דר בלוחה חצר
דקאמר ר"מ מותר והוא שמפתח
ומתם בידו ואלו רבנן למיפריה:
והאמר ליה רבי יוחנן לנבא כו.
אלמא פשיטא ליה לרבי יוחנן כי האי
גוונא לקולא הוא דבעינן למחל:
אלא אסיפא דרישא. היכא דיין של
ישראל הוא וקמי ישראל דר בחדר
אחרת מותר והוא שמפתח ומתם בידו
דיין דין דישראל הוא מירתת עובד
כוכבים לויף שמה ירגיש בו ישראל
הדר בחדר אחרת: **גריעותא הוא.**
דיין דיש לו שעה קצושה לביאלו או
מירתת עובד כוכבים: **להקל א**
להחמיר. להקל דקאמר ת"ק בעיר
שכולה עובדי כוכבים אסור להניחו
בבית העובד כוכבים שהוא בעליו
והוא הדין בבית עובד כוכבים
אחר וקאמר רבי שמעון בן אלעזר
וכי כל רשות עובדי כוכבים אחת
היא בתמיה כלומר הואיל ואינו
בבית בעליו מותר דהאי עובד
כוכבים מירתת או להחמיר קאמר
ובניחוחא איתמר דתנא קמא דוקא
בבית בעליו קאמר ואלתא רבי
שמעון בן אלעזר למימר הוא הדין
בבית העובד כוכבים אחר דחיישינן
לגומלין אע"ג דהאי עובד כוכבים
שהבית שלו ייחד לו קרן זית ישראל חזין

ע"ד שיהא שומר יושב ומשפר. תימה היינו רישא דישאל ויעובדי
כוכבים דרין צה ואין לומר דליתרין ליואל ונגנס דהא נמי
שמעינן מרישא דקמי דרין צה ולא שיהא נותן עיניו בעובד כוכבים
כל היוס יי"ל דה"ל עד דליכא ישראל טובא קמ"ל דלפילו בחד סגי:

ההוא כרכא כו. מתוך הלשון
משמע דנקט כרכא שהיה
היין מונח בתוך הכרמז וגם היה שם
יין של עובד כוכבים שמה אין העובד
כוכבים נתפס כנגד על הביאה רק
על הנגיעה ואפילו הכי חמרא שרי
כיון שנתפס על הנגיעה והא דלמתינן
לקמן פרק בתרא (דף ע. ב.) ודהוא
דוהי יתיב ציה חמרא דישאל כו'
וקאמר רבא אי מצי לאשתמוטי
חמרא אסור ואף על פי שנתפס כנגד
על הנגיעה היינו משום דבבית שיכול
לנגס שם אינו ירא כל כך ומנסך
אבל אי נתפס כנגד על הביאה והאי
חמרא שרי ולהכי מייתי עלה ההיא
דנעל הפונדק:

הדרן עלך רבי ישמעאל

ממונה הבא לקיפין ממונה בא לקיפין גריעותא הוא אלא עד שיבא ממונה
שאינו בא לקיפין: רשב"א אומר רשות עובדי כוכבים אחת היא: איבעיא
להו ר"ש בן אלעזר להקל או להחמיר רב יהודה אמר זעירי להקל רב נחמן
אמר זעירי להחמיר רב יהודה אמר זעירי להקל והכי קאמר ת"ק כשם
שברשותו אסור כך ברשות עובד כוכבים אחר נמי אסור וחיישינן לגומלין
ר"ש בן אלעזר אומר במה דברים אמורים ברשותו אבל ברשות עובד כוכבים
אחר מותר ולא חיישינן לגומלין רב נחמן אמר זעירי להחמיר וה"ק ת"ק
במה דברים אמורים ברשותו אבל ברשות עובד כוכבים אחר מותר ולא
חיישינן לגומלין ר"ש בן אלעזר אומר כל רשות עובדי כוכבים אחת היא תניא
בוותיה דרב נחמן אמר זעירי להחמיר אמר ר"ש בן אלעזר כל רשות עובדי
כוכבים אחת היא מפני הרמאין דבי פרוק רופילא אויתיב חמרא גבי אריסייהו
סבור רבנן קמיה דרבא למימר כי חיישינן לגומלין הני מילי היכא דקא
מותיב האי גבי האי אבל הכא כיון דאריסיה לאו דרכיה לאותוביה בי פרוק
רופילא לגומלין לא חיישינן אמר להו רבא יאדרבה אפילו למ"ד לא חיישינן
לגומלין ה"מ היכא דלא מירתת מיניה אבל הכא כיון דמירתת מיניה מתפי
עליה זכותא ההוא כרכא דהוה יתיב ביה חמרא דישאל אשתכח עובד
כוכבים דהוה קאי ביני דני אמר רבא האם נתפס עליו כנגד חמרא
שרי ואי לא אסור:

הדרן עלך רבי ישמעאל

ולא נגע דנתפס עליו כנגד חיישינן דלמא שניק ליה לעובד כוכבים חזירו בעל היין דלא מירתת לנסוקי כי היכי וי דהדר ישראל חזין
מהאי עובד כוכבים וימנא אחריתא ומפקיד ליה גבי ההוא דלישבוך ליה לנסוקי: **לגומלין.** הנה לי ואגמול לך כיואל צו: **רבי שמעון**
בן אלעזר כו. ואחת היא דמתניתין אחרתא ומפקיד ליה גבי ההוא דלישבוך ליה לנסוקי: **לגומלין.** גומלין זה לזה: **פרוק.** שם האיש: **רופילא.** שני למתן: **אוריבו**
חמרא. יין כשר דזבני ישראל כשרא: **גבי אריסייהו.** עובדי כוכבים כמותם. אריסא מירתת ממריה וחי נמי נגע מסקיד עליה
דלא נגע: **כרכא.** כרם: **אם נתפס עליו כנגד.** אם עובד כוכבים חלש הוא ויש איתת שופטי העיר עליו ואם ימלאוהו נוגע
נתפס עליו כנגד: **חמרא שרי.** בשמיה ואי לא אסור אף בהנאה דודאי נגע:

הדרן עלך רבי ישמעאל

מסקנא דמילתא. מגע עובד כוכבים (א) כיון שנתכוין ליגע שיכא אע"פ שלא ניסך אסור בהנאה ממתי' (ב) (אחת) דלאגרדמיס עובד
כוכבים (נת.) משום לך לך אחרין מירא. שלא ככוונה בגון לא הסיר בו שהוא יין מותר בהנאה ממתינתא דחרס עובד כוכבים (שס) וכן
נפל לצור נמי שלא ככוונה הוא ומותר בהנאה ממתי' (ס:) וכן נתכוין ליעול דבר אחר בגון אחריו דבר אשי (נע:) שלא ככוונה הוא ומותר
בהנאה. מגע עובד כוכבים ע"י דבר אחר בגון בקנה או יודעין שנתכוין לדבר אחר כי מדדו בקנה או החי את הארעה מותר
בהנאה ממתי' (פ:) ככוונה ולא חזינן למאי ליכין אסור בהנאה מההוא עובדא דנירס דשריית רב (פ.) משום דשלל ככוונה הוה הא
ככוונה אסור. כמו של עובד כוכבים בחיבורין בגון דאוריק ארוקי הסיר בו שהוא יין אסור בהנאה מדרכי יוחנן דלמר (נע.) לא והכר
על יין משום יין נסך משום לך לך. לא הסיר בו מותר אף בשמיה מההוא עובדא דרבי יוחנן בן ארחא ורבי יוסף בן נורא (נת.)
דמד שרי אפילו בשמיה משום דעובד כוכבים לא הוה ידע. ושלל בחיבורין בגון זריקה מותר אף בשמיה ואפילו נתכוין
מדבר אשי דלמר (פ.) כל שצו טהור בעובד כוכבים אינו עושה יין נסך. כך הגיה הכי ופקס הלכה למעשה:

הסוכר